

Aan
Feniks recycling

Van

Kopie
 (second reader)

art. 10.2e

MEMO

Stabiliteitsberekening afdichtingsconstructie AVI terp te A4 Steenbergen

Datum
30-07-2013

Kenmerk
12-0291-F-M-01-JDIJ-rev0

Pagina
1/10

Inleiding

Voor het waterdicht afsluiten van een AVI-terp ten behoeve van de verlenging van de A4 te Steenbergen is een afdichtingsconstructie voorzien. De ontworpen afdichtingsconstructie bestaat uit een geotextiel met hier bovenop HDPE folie en een drainage mat. Dit alles is afgedekt met minimaal 1.0m grond.

De afdichtingsconstructie is beschouwd op haar interne stabiliteit. Hierbij worden de afzonderlijke glijvlakken tussen de verschillende lagen beschouwd. Onderhavige memo geeft het ontwerp waarbij de constructie is ontworpen conform de BRL 1131 (het ontwerp van een dichte eindafwerking van afval- en reststofbergingen, categorie 2-bouwstoffen en bijzondere categorie bouwstoffen op basis van een ontgassingsmat en of geflexibiliseerde HDPE-folie en/of bentonietmat en/of drainagemat). In de BRL wordt verwezen naar de Empfehlungen des Arbeitskreises Geotechnik der Deponien und Altlasten GDA E2 voor de berekening van de stabiliteit. Deze is na uitkomen van de BRL in 1997 in de praktijk opgevolgd door de EBGEO – hoofdstuk 8 deponiebau uit 2009. De veiligheidsfilosofie wordt apart vermeld en dient conform de "lastfall" verdeling uitgevoerd te worden, vermeld in DIN4084. De benodigde veiligheidsfactoren staan daarnaast ook vermeld in de DIN 1054:2005-01. Een afdichtingconstructie valt hierbij binnen categorie LastFall 1, GZ 1C

Het ontwerp is uitgevoerd conform de EBGEO richtlijn met de partiële veiligheidsfactoren conform DIN1054.

MEMO

Datum
30-07-2013

Kenmerk
12-0291-F-M-01-JDIJ-rev0

Pagina
2/10

Uitgangspunten en randvoorwaarden

Voor de materialen worden de volgende uitgangspunten aangenomen.

Geotextiel

Dikte 300 gram non woven
Leverancier en type Juta geoNETEX A PP UVLS

HDPE Folie

Dikte 2mm
Leverancier en type Juta Junifol Sa/Sa dubbelzijdig ruw

Drainage laag

Dikte 6.2mm
Leverancier en type Colbond Enkadrain 5006H/M110PP
Gewicht voor berekening 1 kN/m³

Afdeklaag

Gewicht 17.0 kN/m³
Laagdikte 1.00 m (aanneمة is vanaf teen van de zandlaag onder de AVI terp)
Interne wrijvingshoek 20°
Cohesie 0 kN/m² (conservatieve aanname)

Onderlinge wrijvingshoeken

De onderlinge wrijvingshoeken zijn door middel van laboratorium proeven op de toe te passen materialen bepaald. Hierbij is voor iedere materiaalovergang ofwel de zogenaamde "interface" een proef uitgevoerd. Voor de interface AVI materiaal – geotextiel zijn een drietal proeven uitgevoerd. Voor de interface drainagemat-aanvulgrond zijn 5 proeven beschikbaar. Voor deze proevenseries zijn de gemiddelde en de karakteristieke ondergrenswaarde weergegeven berekend conform NEN 9997-1+C1:2012 art. 2.4.5.2. De proefresultaten zijn bijgevoegd in Bijlage I. Voor de serie met voldoende proeven wordt in de berekeningen voor zowel de wrijvingshoek als wel de cohesie de karakteristieke ondergrens waarde gebruikt. Over deze ondergrens waarde wordt in de berekeningen een partiële veiligheid van 1.25 genomen om tot de rekenwaarde van de parameter te komen. Voor de interfaces met slechts 1 proef wordt een ondergrens waarde bepaald op basis van een conservatieve inschatting. Hierbij wordt in de berekeningen ook een partiële veiligheid van 1.25 genomen om tot de rekenwaarde van de parameter te komen.

MEMO

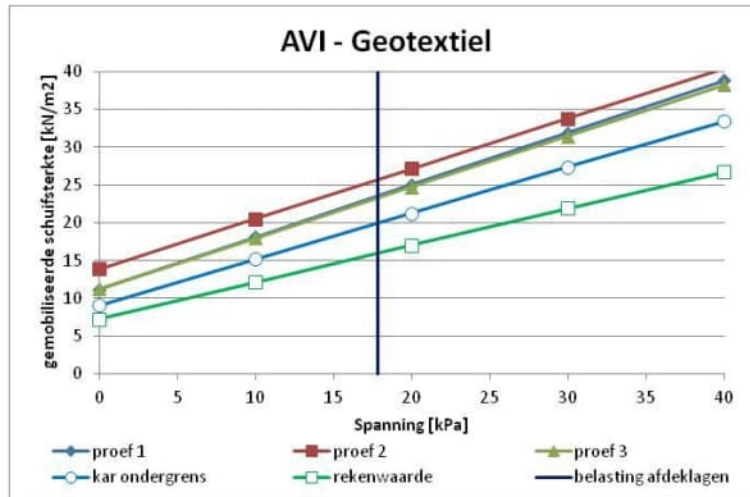
Datum
30-07-2013

Kenmerk
12-0291-F-M-01-JDIJ-rev0

Pagina
3/10

Interface AVI bodem-as – Geotextiel (aantal proeven :3)

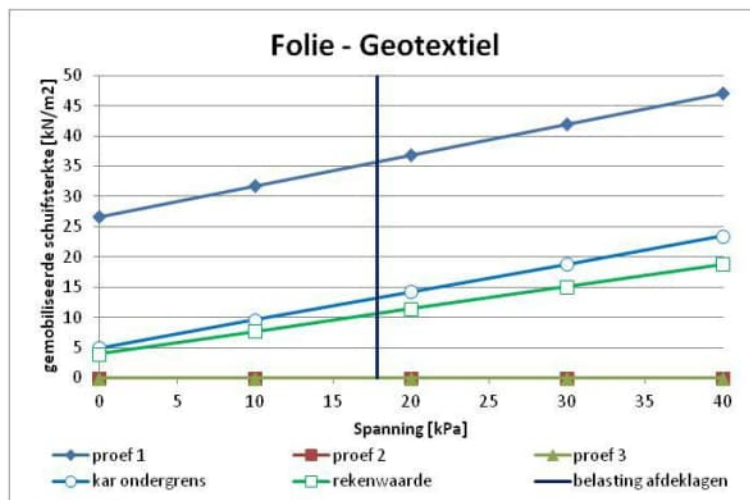
Gemiddelde wrijvingshoek	34.04°
Karakteristieke ondergrenswaarde gemiddelde wrijvingshoek	31.32°
Rekenwaarde wrijvingshoek incl toepassing γ_ϕ over $\tan \phi_{gem,rep}$	25.95°
Gemiddelde cohesie	12.13 kN/m ²
Karakteristieke ondergrenswaarde gemiddelde cohesie	9.10 kN/m ²
Rekenwaarde cohesie incl toepassing γ_c over $c_{gem,rep}$	7.28 kN/m ²

Figuur 1: overzicht meetwaarden en rekenwaarden voor interface AVI as en geotextiel

Interface Geotextiel – HDPE folie (aantal proeven :1)

Wrijvingshoek	26.97°
Inschatting ondergrenswaarde gemiddelde wrijvingshoek	24.8°
Rekenwaarde wrijvingshoek incl. toepassing γ_ϕ over $\tan \phi_{gem,rep}$	20.31°
cohesie	26.7 kN/m ²
Inschatting ondergrenswaarde gemiddelde cohesie	5.00 kN/m ²
Rekenwaarde cohesie incl toepassing γ_c over $c_{gem,rep}$	4.00 kN/m ²

Figuur 2: overzicht meetwaarden en rekenwaarden voor interface folie en geotextiel

MEMO

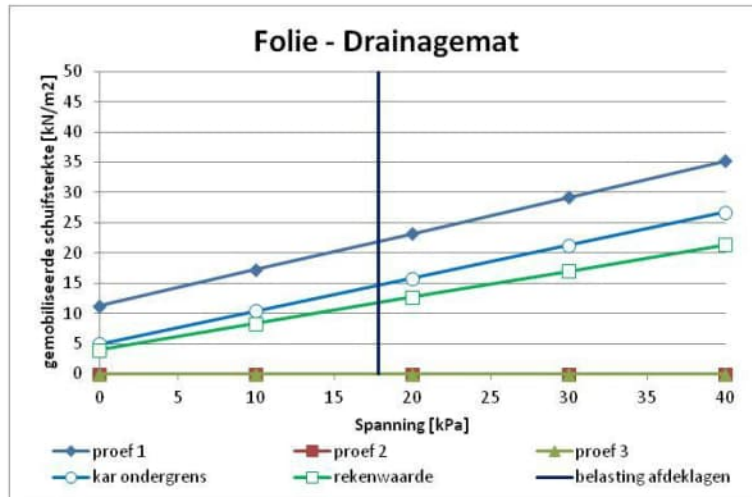
Datum
30-07-2013

Kenmerk
12-0291-F-M-01-JDIJ-rev0

Pagina
4/10

Interface HDPE folie - drainagemat (aantal proeven :1)

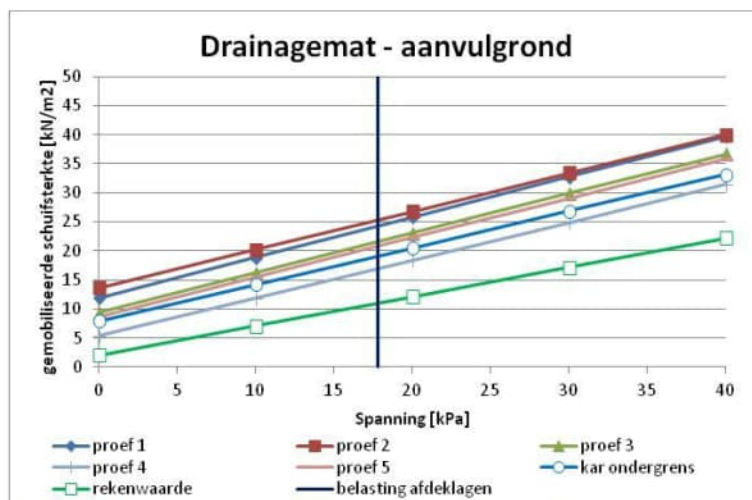
Gemiddelde wrijvingshoek	30.91°
Inschatting ondergrenswaarde gemiddelde wrijvingshoek	28.5°
Rekenwaarde wrijvingshoek incl toepassing γ_ϕ over $\tan \phi_{gem,rep}$	23.5°
Gemiddelde cohesie	11.27 kN/m ²
Inschatting ondergrenswaarde gemiddelde cohesie	5.00 kN/m ²
Rekenwaarde cohesie incl toepassing γ_c over $c_{gem,rep}$	4.00 kN/m ²

Figuur 3: overzicht meetwaarden en rekenwaarden voor interface folie en drainagemat

Interface drainagemat - aanvulgrond(aantal proeven :5)

Gemiddelde wrijvingshoek	33.96°
Karakteristieke ondergrenswaarde gemiddelde wrijvingshoek	32.26°
Rekenwaarde wrijvingshoek incl. toepassing γ_ϕ over $\tan \phi_{gem,rep}$	26.79°
Gemiddelde cohesie	9.77 kN/m ²
Karakteristieke ondergrenswaarde gemiddelde cohesie	7.91 kN/m ²
Rekenwaarde cohesie incl. toepassing γ_c over $c_{gem,rep}$	6.33 kN/m ²
De rekenwaarde van de cohesie is gezien het voorkomen van 1 test met een lage waarde aangepast naar	2.00 kN/m ²

Figuur 4: overzicht meetwaarden en rekenwaarden voor interface drainagemat en aanvulgrond

MEMO

Datum
30-07-2013

Kenmerk
12-0291-F-M-01-JDIJ-rev0

Pagina
5/10

Veiligheidsfactoren

γ_G	1.0	(belastingsgeval 1, grenstoestand 1C, permanente belasting)
γ_Q	1.3	(belastingsgeval 1, grenstoestand 1C, veranderlijke belasting)
γ_ϕ	1.25	(belastingsgeval 1, grenstoestand 1C, wrijvingshoek)
γ_c	1.25	(belastingsgeval 1, grenstoestand 1C, cohesie)
η_m	1.1	(belastingsgeval 1, overall veiligheid eindsituatie)

Verkeersbelasting (maaien)

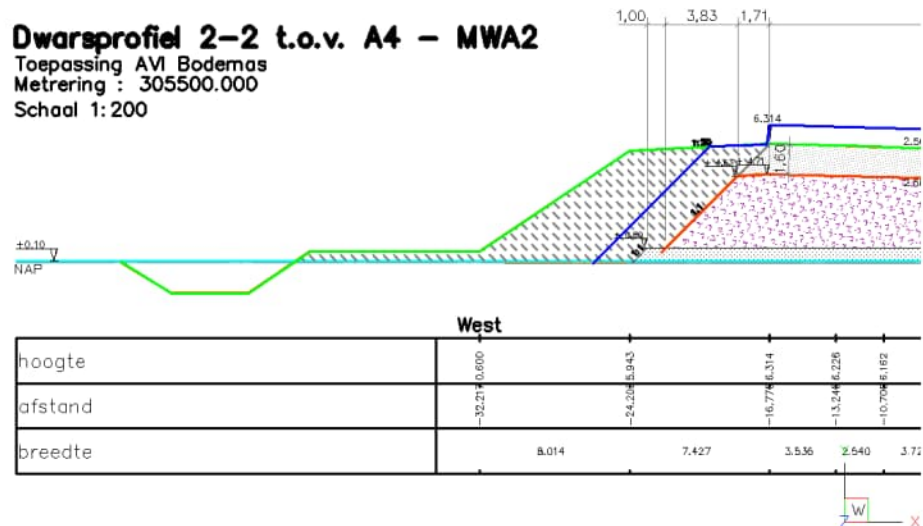
Gewicht	10 ton
Werkende breedte	3m
Minimale afstand tussen afdichting en belasting	1.6m

Geometrie

Helling	1:1 (45 graden) tekening COM-SIT-0-REA72 rev 2.
Talud lengte	5.42m
Hoogte	3.83m (doorsnede 2-2)

Dwarsprofiel 2-2 t.o.v. A4 - MWA2

Toepassing AVI Bodemas
Metrering : 305500.000
Schaal 1: 200

Figuur 5: principe doorsnede afdichting.

Uit de tekeningen is geïnterpreteerd dat de terp aangelegd wordt met aan alle zijden brede grondlichamen onder andere hellingshoeken naast de terp. Hierbij blijft de AVI terp aangelegd worden met een 1:1 helling. Figuur 5 geeft een doorsnede 2-2 van tekening COM-SIT-0-REA72 rev 2. Als conservatieve aanname wordt de maatgevende berm breedte van 8m (bepaald uit tekening COM-SIT-0-REA72 rev 2 doorsnede 2-2) met een continu talud van 1:1.5 tot een hoogte van 5.5 meter boven maaiveld aangenomen. In de berekening is dit aangenomen als een 8m brede steunberm met een hoogte van 2.75m over de volledige breedte.

Voor de berekeningen wordt aangehouden dat de ondergrond waarop de afdichting wordt aangebracht reeds stabiel is.

MEMO

Datum
30-07-2013

Kenmerk
12-0291-F-M-01-JDIJ-rev0

Pagina
6/10

Berekening

Voor de berekening van de stabiliteit dient het krachterevenwicht tussen de verschillende lagen beschouwd te worden. Hierbij wordt de aandrijvende kracht, de component van de zwaartekracht langs de helling, vergeleken met de wrijvingskrachten in de bovenafdichting.

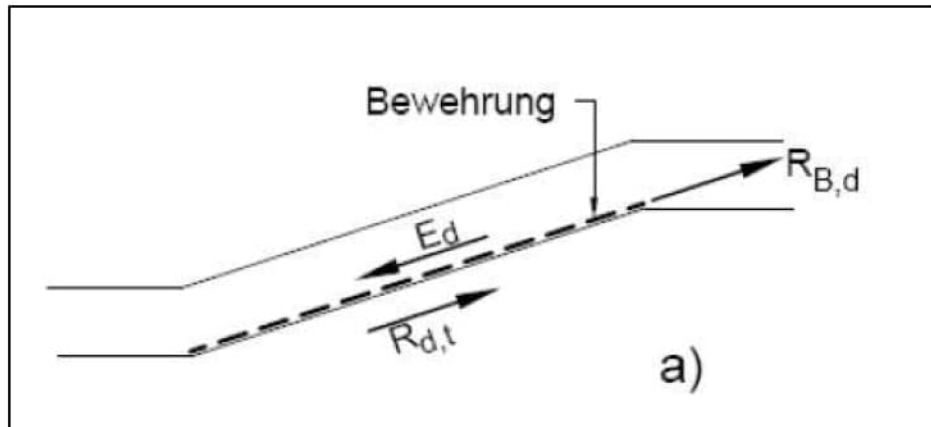
Voor de stabiliteit van de ophoging geldt dat alle krachten overgedragen dienen te worden op de ondergrond zonder instabiliteit in de ophoging. Hierbij dienen alle scheidingslagen tussen de verschillende lagen van de afdichting bekeken te worden op hun stabiliteit. Voor ieder glijvlak tussen de verschillende lagen wordt de veiligheid berekend. Indien de veiligheid niet voldoende is, dan zullen er aanvullende maatregelen genomen moeten worden om de stabiliteit te verhogen doormiddel van het toepassen van andere materialen of wapeningselementen.

Voor voldoende talud stabiliteit dienen de aandrijvende kracht en de wrijvingskracht met elkaar in evenwicht zijn. In de norm wordt gesteld dat de uiteindelijke constructie een veiligheid (η) tegen afschuiven heeft van 1.1. Dit wordt weergegeven met de volgende formule:

$$R_{t,d} + R_{B,d} / E_d \geq 1.1$$

Waarin

$R_{t,d}$	Berekende wrijvingsweerstand
$R_{B,d}$	Berekende treksterkte wapening (wanneer nodig)
E_d	Gecombineerde belastingen

Figuur 6: berekeningsprincipe stabiliteit

MEMO

Datum
30-07-2013

Kenmerk
12-0291-F-M-01-JDIJ-rev0

Pagina
7/10

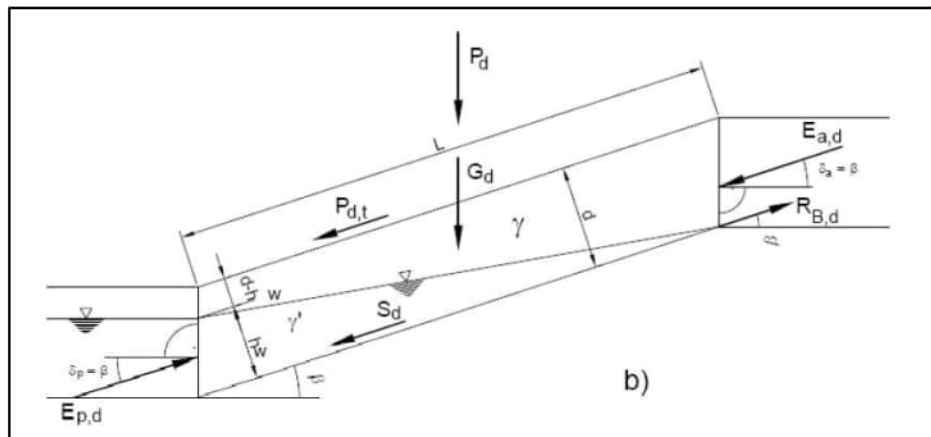
Aandrijvende kracht E_d

De aandrijvende kracht wordt beschreven met de volgende formule.

$$E_d = G_d * \sin \theta + P_d * \sin \theta + P_{dt} + S_{d'} + E_{a,d}$$

Waarin

G_d	Eigen gewicht grond
β	Hellingshoek van de afdichting
P_d	verkeersbelasting op de helling
P_{dt}	Dynamische verkeersbelasting (remkracht)
$S_{d'}$	Stromingsbelasting water
$E_{a,d}$	Gronddruk (volgens EBGEO verwaarloosbaar en wordt derhalve niet meegenomen)

Figuur 7: overzicht verschillende krachten binnen de constructie

Eigengewicht G_d

Het eigengewicht van de grond wordt berekend conform:

$$G_d = \gamma_G * (\gamma_k * (d_1 - 0,5 * h_w) + \gamma'_k * 0,5 * h_w) * L + \gamma_G * \gamma_k * d_2 * L$$

Waarin

γ_G	belastingsfactor permanente belasting
γ_k	soortelijk gewicht droog materiaal
γ'_k	effectief soortelijk gewicht nat materiaal
d_1	dikte zandlaag
d_2	dikte afdekgrond
h_w	hoogte waterstand in materiaal
L	Lengte talud

Dit maakt:

$$G_d = 1.0 * (11 * (0.064 - 0.5 * 0.064) + 10 * (0.5 * 0.064)) * 5.42 + 1.0 * 17.0 * 1.0 * 5.42$$

$$= 95.61 \text{ kN/m helling}$$

MEMO

Datum
30-07-2013

Kenmerk
12-0291-F-M-01-JDIJ-rev0

Pagina
8/10

Verkeersbelasting Pd

De verkeersbelasting wordt berekend conform:

$$P_d = \gamma_Q * GR / b_i$$

Waarin:

γ_Q	belastingsfactor dynamische belasting tijdelijk
G_R	gewicht verkeer (kN)
b_i	gespreide invloedsbreedte van de belasting $b_i = 2 * (b_R + 2 * d_i * \tan 30)$
b_R	breedte tracks
d_i	totale dikte boven afdichtingsconstructie

Dit maakt:

$$P_d = 1.3 * 100 / (2 * (3 + 2 * 1.6 * \tan 30)) = 13.41 \text{ kN/m}$$

Remkrachten

De remkracht wordt berekend conform:

$$P_{dt} = \gamma_Q * P_k * \sin \beta * (\varphi - 1)$$

Waarin:

γ_Q	belastingsfactor dynamische belasting
β	Hellingshoek van de afdichting
P_k	G_R / b_i
φ	$1.4 - 0.1 * d_i$
d_i	totale dikte boven afdichtingsconstructie

Dit maakt

$$P_{dt} = 1.3 * 10.31 * \sin 45 * (1.4 - 0.1 * 1.6 - 1) = 2.28 \text{ kN/m}$$

Stromingsbelasting

De stromingsbelasting wordt berekend conform:

$$S_d = \gamma_G * 0.5 * \gamma_w * i * h_w * L$$

Waarin

γ_G	belastingsfactor permanente belasting
γ_w	soortelijk gewicht water
i	$\sin \beta$ (bij aanname dat de verhanglijn evenwijdig aan het talud loopt)
β	Hellingshoek van de afdichting
h_w	hoogte waterstand in materiaal
L	Lengte talud

Dit maakt bij het volledig verzadigd zijn van de zandlaag

$$S'd = 1.0 * 0.5 * 10 * 0.707 * 0.062 * 5.42 = 1.19 \text{ kN/m}$$

MEMO

Datum
30-07-2013

Kenmerk
12-0291-F-M-01-JDIJ-rev0

Pagina
9/10

Totaal aandrijvende kracht

De aandrijvende kracht wordt:

$$95.61 * \sin 45 + 13.41 * \sin 45 + 2.28 + 1.19 = 80.55 \text{ kN/m}$$

Wrijvingsweerstand $R_{t;d}$

De wrijvingskracht in de ophoging wordt berekend met de volgende formule:

$$R_{t;d} = [(G_k + P_k) * \cos \beta * (\tan \delta_k) / \gamma_d + a_k / \gamma_a * L] + E_{p;d}$$

Waarin

G_k	karacteristiek gewicht grond
P_k	karacteristiek gewicht verkeersbelasting $P_k = Gr/bi$
β	hellingshoek
δ_k	wrijvingshoek interface
γ_d	materiaal factor op wrijvingshoek
a_k	adhesie tussen twee interface lagen
γ_a	materiaal factor adhesie
L	Lengte helling
$E_{p;d}$	tegendruk vanuit steunberm

Tegendruk steunberm

naast de afdichting is een grote steunberm aanwezig. Bij een schuifvlak aan de onderzijde van de steunberm wordt de tegendruk

$$E_{p;d} = \gamma_G * (\gamma_k * d_3) * k_{ph} * L_2$$

γ_G	belastingsfactor permanente belasting
γ_k	soortelijk gewicht droog materiaal
d_3	gemiddelde dikte steunberm
K_{ph}	passieve gronddrukcoëfficiënt = $\tan^2 (45 + \phi / 2)$
L_2	breedte steunberm

$$E_{p;d} = 1.0 * (17.0 * 2.75) * \tan^2 (45 + 20 / 2) * 8 = 762.8 \text{ kN/m}$$

Totaal

Dit maakt totaal:

Interface AEC bodem-as – Geotextiel

$$R_{t;d} = (95.61 + 13.41 / 1.3) * \cos 45 * \tan 31.32 / 1.25 + 9.10 / 1.25 * 5.42 + 762.8 = 838.70 \text{ kN/m}$$

Interface Geotextiel – HDPE folie

$$R_{t;d} = ((95.61 + 13.41 / 1.3) * \cos 45 * \tan 24.8 / 1.25 + 5.00 / 1.25 * 5.42 + 762.8 = 812.16 \text{ kN/m}$$

MEMO

Datum
30-07-2013

Kenmerk
12-0291-F-M-01-JDIJ-rev0

Pagina
10/10

Interface HDPE folie - drainagemat

$$R_{t,d} = (95.61 + 13.41/1.3) * \cos 45 * \tan 28.50 / 1.25 + 5.00 / 1.25 * 5.42 + 762.8 = 817.31 \text{ kN/m}$$

Interface drainagemat - aanvulgrond

$$R_{t,d} = (95.61 + 13.41/1.3) * \cos 45 * \tan 32.26 / 1.25 + 2.5 / 1.25 * 5.42 + 762.8 = 160.29 \text{ kN/m}$$

Veiligheidsfactor

De veiligheidsfactor wordt:

$$R_{t,d} + R_{B,d} / E_d \geq 1.1$$

Interface AEC bodem-as – Geotextiel

aandrijvend	80.55 kN
tegenwerkend	838.71 kN
veiligheid	10.41

Interface Geotextiel – HDPE folie

aandrijvend	80.55 kN
tegenwerkend	812.16 kN
veiligheid	10.08

Interface HDPE folie - drainagemat

aandrijvend	80.55 kN
tegenwerkend	817.31 kN
veiligheid	10.14

Interface drainagemat - aanvulgrond

aandrijvend	80.55 kN
tegenwerkend	811.47 kN
veiligheid	10.07

Voor alle interfaces is de veiligheid ruim boven 1.1. Dit wordt veroorzaakt door de steunberm. Het is dus ook van groot belang dat tijdens het afdekken van de folie constructie met de aanvulgrond, de aanvulling van onderaf over de volle breedte van de steunberm aangebracht wordt.

Conclusie

De berekende constructie bestaande uit een Juta geoNETEX geotextiel onder een Juta HDPE Junifold 2mm folie en Colbond Enkadrain drainagemat voldoet met de gebruikte uitgangspunten aan de EBGeo richtlijn. Hierbij geldt dat, indien de steunberm negatief afwijkt (kleiner is) van de, op de vier ter beschikking gestelde doorsneden, weergegeven afmetingen, er een aanvullende beschouwing gemaakt moet worden. Het is daarnaast van groot belang dat tijdens het afdekken van de folie constructie met de aanvulgrond, de aanvulling van onderaf over de volle breedte van de steunberm aangebracht wordt.